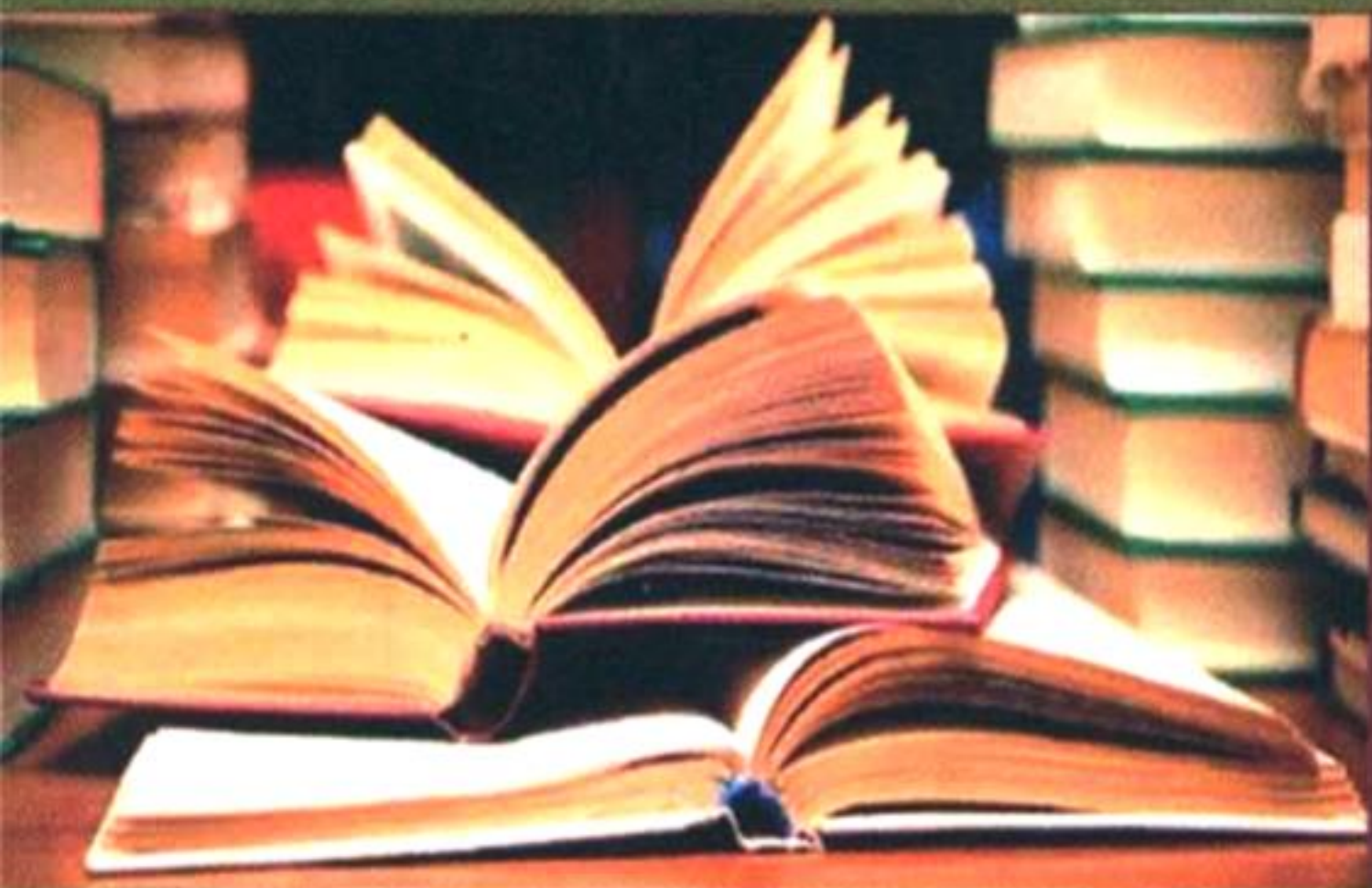

CK.0000064830

S.TS. ĐỨC VƯỢNG

Một số vấn đề

về

TRÍ THỨC VÀ NHÂN TÀI

(Sách tham khảo)

NGUYỄN
ĐỨC LIỆU

597

NHÀ XUẤT BẢN CHÍNH TRỊ QUỐC GIA

**Một số vấn đề
về
TRÍ THỨC
VÀ NHÂN TÀI**

Mã số: $\frac{3.30}{\text{CTQG - 2013}}$

PGS.TS. ĐỨC VƯỢNG

**Một số vấn đề
về
TRÍ THỨC
VÀ NHÂN TÀI**

(Sách tham khảo)

**NHÀ XUẤT BẢN CHÍNH TRỊ QUỐC GIA - SỰ THẬT
Hà Nội - 2013**

LỜI NHÀ XUẤT BẢN

Trong quá trình phát triển của lịch sử nhân loại, tầng lớp trí thức với đặc trưng là đội ngũ những người lao động trí óc và có tính sáng tạo luôn giữ vai trò rất quan trọng trong việc tiếp thu, truyền bá tri thức, sáng tạo những giá trị tinh thần cũng như vật chất của nhân loại. Trong thời đại của kinh tế tri thức hiện nay, vị trí của trí thức ngày càng được nâng cao.

Ở Việt Nam, vai trò quan trọng của tầng lớp trí thức đối với sự nghiệp bảo vệ và chấn hưng đất nước đã được cha ông ta khẳng định cách đây hơn 500 năm “hiền tài là nguyên khí của quốc gia, nguyên khí thịnh thì thế nước mạnh”. Ngày nay, việc xây dựng, phát triển đội ngũ trí thức là một trong những nhiệm vụ trọng tâm của chiến lược xây dựng và phát triển đất nước. Nghị quyết Hội nghị lần thứ bảy Ban Chấp hành Trung ương khóa X đã xác định: “Trí thức Việt Nam là lực lượng lao động sáng tạo đặc biệt quan trọng trong tiến trình đẩy mạnh công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước và hội nhập quốc tế, xây dựng kinh tế tri thức, phát triển nền văn hóa Việt Nam tiên tiến, đậm đà bản sắc dân tộc”.

Để giúp bạn đọc có thêm tài liệu nghiên cứu về trí thức, Nhà xuất bản Chính trị quốc gia - Sự thật xuất bản cuốn sách ***Một số vấn đề về trí thức và nhân tài*** của PGS.TS. Đàm Đức Vượng. Một số chuyên đề nghiên cứu được giới thiệu trong

cuốn sách sẽ góp phần làm sáng tỏ tư tưởng Hồ Chí Minh về trí thức, quá trình đổi mới tư duy của Đảng về vấn đề trí thức; đánh giá thực trạng đội ngũ trí thức Việt Nam; dự báo chiều hướng, khả năng phát triển của đội ngũ trí thức giai đoạn 2011-2020; đưa ra một số giải pháp, kiến nghị để góp phần xây dựng đội ngũ trí thức Việt Nam ngày càng lớn mạnh đáp ứng yêu cầu của sự nghiệp xây dựng đất nước trong thời kỳ mới.

Mặc dù tác giả đã có nhiều cố gắng nhưng đây là một nội dung khá rộng, trong đó còn không ít vấn đề đang được trao đổi và tiếp tục nghiên cứu. Tôn trọng chính kiến tác giả chúng tôi vẫn giữ nguyên biện chứng trong sách và coi đây là quan điểm riêng của tác giả. Rất mong nhận được ý kiến trao đổi, góp ý của bạn đọc.

Xin giới thiệu cuốn sách với bạn đọc.

Tháng 5-2013

NHÀ XUẤT BẢN CHÍNH TRỊ QUỐC GIA - SỰ THẬT

TƯ TƯỞNG HỒ CHÍ MINH VỀ VẤN ĐỀ TRÍ THỨC VÀ NHÂN TÀI*

1. Nguyễn Tất Thành - Nguyễn Ái Quốc - Hồ Chí Minh trong vấn đề đào tạo trí thức và nhân tài cho cách mạng Việt Nam

Ngày 5-6-1911, một thanh niên trí thức Việt Nam tên là Nguyễn Tất Thành, rời bến Cảng Nhà Rồng, Sài Gòn (nay là Thành phố Hồ Chí Minh), ra đi tìm đường cứu nước, cứu dân. Người ra đi để trả lời câu hỏi mà nhân dân Việt Nam lúc ấy đặt ra: Đánh đuổi thực dân bằng con đường nào thì thành công? Thực chất đi tìm đường cứu nước của Người là để giải quyết vấn đề dân tộc và dân chủ ở Việt Nam. Người đi rất nhiều, làm bất cứ việc gì để sống và vì mục đích cứu nước.

Trong suốt cuộc đời hoạt động cách mạng, Người đứng về phía công nhân, nông dân, trí thức và toàn thể nhân

* Chuyên đề của Đề tài cấp nhà nước: "Xây dựng đội ngũ trí thức Việt Nam giai đoạn 2011-2020" (Mã số: KX.04.16/06-10) trong Chương trình nghiên cứu lý luận chính trị của Hội đồng Lý luận Trung ương, giai đoạn 2006-2010.

dân lao động Việt Nam để đấu tranh giành độc lập cho dân tộc, cuộc sống ấm no, tự do, hạnh phúc cho nhân dân.

Riêng đối với trí thức, Người hết sức quan tâm, nâng đỡ, giới thiệu, đào tạo, biết rõ khả năng của từng người để sử dụng cho đúng. Ngay trong lộ trình đi tìm đường cứu nước, điểm dừng chân tại Phan Thiết, thầy giáo Nguyễn Tất Thành đã mở lớp học đào tạo trí thức cho tương lai nước nhà.

Ngày 11-11-1924, với danh nghĩa là phái viên của Quốc tế Cộng sản, Người từ nước Nga đến Quảng Châu, Trung Quốc để thực hiện mục đích đào tạo lớp cán bộ trí thức và cán bộ công nông cho cách mạng Việt Nam; chuẩn bị về chính trị, tư tưởng, tổ chức cho sự ra đời của một đảng cách mạng chân chính ở Việt Nam; gây dựng cơ sở cách mạng ở vùng Đông Nam Á và châu Á; chỉ đạo phong trào cách mạng Việt Nam. Tại Quảng Châu, từ cuối năm 1924 đến đầu năm 1927, Người mở lớp huấn luyện chính trị. Phần lớn học viên là những thanh niên Việt Nam yêu nước, xuất thân từ học sinh, trí thức, một số người là tú tài nho học. Trong chương trình học, Người đề cập phong trào cách mạng thế giới; phong trào cách mạng Việt Nam; phương pháp vận động cách mạng. Trong phương pháp vận động cách mạng, Người nêu phương pháp vận động công nhân, nông dân, trí thức. Đối với trí thức, Người nhấn mạnh đến vai trò, đặc điểm, tâm lý của trí thức Việt Nam, cách sử dụng trí thức. Kết quả là khoảng gần 200 học viên đã được Người đào tạo. Trong số những học viên theo học, một số trí thức, sau đó, trở thành những nhà lãnh đạo cách

mạng Việt Nam như: Trần Phú, Ngô Gia Tự, Nguyễn Đức Cảnh, Trịnh Đình Cửu, Phạm Văn Đồng,...

Không chỉ dừng lại ở lớp huấn luyện chính trị tại Quảng Châu, Người còn gửi được một số thanh niên trí thức Việt Nam vào học tại Trường Quân sự Hoàng Phố, sang học tại Liên Xô. Ngày 25-6-1927, Người gửi thư tới Chi bộ Đảng Trường Đại học Phương Đông, Mátxcơva, Liên Xô, yêu cầu nhà trường chăm lo việc đào tạo và giáo dục cách mạng cho nhóm trí thức Việt Nam đang học tại Trường như Nguyễn Thế Rục¹, Ngô Đức Trì², Bùi Công Trừng³, Bùi Lâm⁴, Trần Phú⁵. Đây là những trí thức cách mạng Việt Nam đầu tiên được đào tạo tại một trường đại học nổi tiếng của châu Âu lúc ấy, Trường đào tạo cán bộ của Quốc tế Cộng sản.

Ngay từ những ngày đầu nhìn nhận, đánh giá trí thức Việt Nam, Nguyễn Ái Quốc đã tỏ rõ quan điểm của mình.

1. Nguyễn Thế Rục khi vào trường lấy tên là Phon Shon. Sau khi về nước, ông tham gia phong trào Mặt trận Dân chủ Đông Dương, được phong "Giáo sư đỏ".

2. Ngô Đức Trì khi vào trường lấy tên là Le Man.

3. Bùi Công Trừng khi vào trường lấy tên là Jiao.

4. Bùi Lâm khi vào trường lấy tên là Min Khan.

5. Trần Phú khi vào trường lấy tên là Lequy, được cử làm Bí thư Chi bộ người Việt Nam học tại Đại học Phương Đông. Học xong, về nước vào tháng 4-1930, được bổ sung vào Ủy viên Trung ương lâm thời Đảng Cộng sản Việt Nam, người dự thảo "*Luận cương chính trị*" của Đảng. Tại Hội nghị Trung ương lần thứ nhất, họp vào tháng 10-1930, Ông được bầu làm Tổng Bí thư Đảng Cộng sản Đông Dương.